

Introitus: Již teď zvedám hlavu nad své nepřátele kolem. V jeho stanu budu obětovat své oběti za hlaholu polnic, budu zpívat, prozpěvovat žalmy Hospodinu. Hospodine, slyš můj hlas, když volám, smiluj se nade mnou, odpověz mi! Žalm 27:6n

KK 393 Zním proud živé vody, znám nádherný tok
KK 246 Buď, Hospodine, veleben...
KK 231 Můj Pane, Tobě cele...
KK 525 Ve Tvém jménu, Bože náš...

Čtení z Evangelia:

„To jsem vám pověděl, abyste se nedali svést. 2 Budou vás vylučovat ze synagóg; ano, přichází hodina, že ten, kdo vás zabije, bude se domnívat, že tím uctívá Boha. 3 To s vámi budou činit, protože nepoznali Otce ani mne. 4 Ale to jsem vám pověděl, abyste si vzpomněli na má slova, až přijde ta hodina.“ „Neřekl jsem vám to na začátku, poněvadž jsem byl s vámi. 5 Nyní však odcházím k tomu, který mě poslal, a nikdo z vás se mě neptá: Kam jdeš? 6 Ale že jsem k vám tak mluvil, zármutek naplnil vaše srdce. 7 Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. 8 On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud: 9 Hřích v tom, že ve mne nevěří; 10 spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespatříte; 11 soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen. 12 Ještě mnoho jiného bych vám měl povědět, ale nyní byste to nesnesli. 13 Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. 14 On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. 15 Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne.“
Janovo evangelium 16:1-15

Dětem: Vše opravdu důležité vidíme jako v zrcadle. Jednou to uvidíme správně, ale zatím tápeme v hádánkách. „Děti, postavte se před zrcadlo a dejte si prst na nos a pak na pravou tvář. A vysvětlete mi, jak je možné, že ten kluk a ta holka v zrcadle si sahají na levou tvář?!“ Proto si píšeme AMBULANCE nebo STOP na auta obráceně, aby nám to ve zpětném zrcátku dávalo smysl. Nechtějme po Bibli a veškeré moudrosti, aby byla k pochopení na první pohled! Stojí to nějakou prací a hlavně pohled do zrcadla pravdy...

Zamlčená pravda?

Ve čtvrtek jsme si připomínali nanevstoupení Páně. Skončila se doba čtyřiceti dní, ve kterých Pán Ježíš se svými učedníky hovořil o velice důležitých věcech Božího království. Už už se chystali na slavné časy Boží vlády, ale Vzkříšený pro ně měl jiné zprávy. Lukáš to na začátku knihy Skutků apoštolských říká takto: „**Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel.“** (Skutky apoštolské 1:7-9).

Podobně tomu ještě před svým zatčením Pán učedníkům svěřoval svá slova na rozloučenou, která zapsal evangelista Jan. Nám už to nepřijde, čteme ty řeči v závěťí, ale jinak bychom se cítili, kdyby nám teprve v dramatickém závěru akce někdo řekl, že mu v ní půjde o život. A dokonce že i nám půjde o život. Těch několik veršů je plných výrazů *říkal, říkám*, dokonce se *zařiká*, že to, co v této chvíli slyší, je *všechno pravda*. Učedníci v této části textu mlčí. Ani slovo. Musí jim být hrozně.

Kdyby mi někdo dnes začal vykládat svůj velký projekt, chtěl bych slyšet daleko víc. A kdyby mi půl hodiny před svým zatčením a den před svou smrtí řekl asi tolik, co Ježíš učedníkům, měl bych silný pocit znechucení!

Spolu s učedníky bychom rádi, aby už bylo blízko Boží království. Aby bylo znát, že má pravda a právo více místa. Zároveň bychom rádi, aby vše běželo dál, bylo kolem hezky, lidi se na

sebe smáli a by si nás tady ve městě vážili, aby naše děti poklidně vyrostly a úspěšně vystudovaly. Až když na nás někdo vycení své zuby, dojde nám, že jsme se dali do nebezpečné společnosti. A také, že to nemusí nutně skončit dobře.

Pán Ježíš se přiznává před učedníky, že: „**Tyto věci jsem vám na počátku neřekl, protože jsem byl s vámi.**“ (16:4b) To je hezké! Fakt brzo! Učedníci, jak tomu my moderně říkáme, byli v *depresi*, protože Ježíš mluví o odchodu. Radši se jej neptají, *kam jako jde...* A navíc, On ještě svoje vyplašené učedníky přesvědčuje, že je užitečné, aby odešel...

Závěrem čteného textu přijde s tím, že musí odejít, aby *jiný* přišel. Říká mu *Přímluvce* nebo *Zastánce*. (16:7) Nemohli by tu být oba najednou? Ježíš a ten jeho Zastánce?! Bylo by to určitě lepší! A v úplném finále se Ježíš přizná, že ani to, co teď řekl, *není všechno*. Vše je *pravdivé* (16:7), ale ještě to není *celá pravda!* (16:13) Že to prostě nemůže říct najednou, protože se to nedá snést a pochopit. (16:12) Bude to prý úkol toho *Přímluvce*, aby všechno vyřídil. A učedníci mlčí.

Tady vyniká, jak mnoho očekává Ježíš od Ducha pravdy. Tedy Ducha svatého. U něho nezůstane nic zamčeno, bude to nejenom **pravdivé**, ale bude to **celá pravda**, slibuje Ježíš (16:13). Jak moc věříme Duchu svatému? Nevěříme spíš svému šarmu a moudrosti, své výřečnosti? Svým znalostem? Jaká je skutečnost? Jak je to ve sboru, v manželstvích? Potřebujeme toho druhého přemluvit a vlastně donutit. A když se před námi objeví nějaký *rouhač*, vrhneme se na něj mnoha slovy. S dobrou vírou jej ládujeme teologií a potřebujeme toho strašně moc říct. A mluvíme mluvíme a mluvíme. My potřebujeme říct spoustu věcí. My potřebujeme mít pocit, že jsme se modlili, tak umlouváme litaniemi i Boha.

Je to ale jinak. Když budete mít zájem s někým být, věnovat se mu (říkáváme tomu „dělat skupinku“), nesejde na tom, co mu řekneme, co do něj nacpeme. Platí to tak i ve výchově dětí, v životě manželů, bratří a sester: Záleží na Duchu svatém... Protože teprve mocí Ducha svatého to tomu člověku dojde. A je dobře se naléhavě modlit, přirozeně, otevřeně a neodbytně, tak jak si nedovolíme mluvit ani s manželkou, protože po ní nemůžeme chtít to, co po Bohu. Ani tak, jak se nemáme opírat ani do dětí, aby splnily to, co chceme, protože tak moc můžeme chtít jen po Bohu. Prosíme bez krasomluvy a bez dlouhých modliteb, protože nejde o naše mluvení, ale o Ducha svatého.

Já vím, že to neumíme, zaměřili jsme celé své křesťanství na formy. Liturgické či neliturgické, tradiční či moderní. Angažujeme se v obranách svých věrouk a já se tu pokouším říci, že je to nanic. Že se jde na tom Duchu. To se těžko tráví.

Pán Ježíš upřesní svá očekávání. Od Ducha pravdy čeká nejenom celou pravdu, ale hlavně tři věci, které tu v nouzi času všech těch *řečí na rozloučenou* krátce zmíní:

Ten Duch pravdy není znamením větší duchovnosti, není pro naše zasvěcené debaty, ale má přinést **svědectví pro svět** o velmi podstatných věcech. Jak jinak, než cestou Ježíšových věrných. Oni toho Ducha pravdy dostanou. To nebude fluidum těkající po Stínadlech. Duch pravdy, Duch svatý bude v lidech. V učednících. A na nich bude svět vidět, co je **hřích**. My jsme divadlem¹ tohoto světa. Scénář, slova onoho Ducha pravdy, která čteme v Bibli, nás ovlivňují. A svět vidí, že v nevěře je hřích. Jak z našich chyb na jevišti světa: Kdo podlehne strachům a začne se starat sám o sebe, ten je výkladní skříň hříchu. Nevěříme-li svému Pánu, musíme se obstarat sami, prosadit sami, obohatit sami. Ale stejně jako negativně, tak i pozitivně. Když svět vidí rozdíl, když svět zahlédne, jak se Pán Bůh o své věrné svým Duchem pravdy stará, jak při nich stojí svým slovem, tak pochopí, že hřích není v detailech, ale v nevěře... I já říkám s mnohými dalšími: *Bez víry v Ježíše bych nebyl tím, čím jsem...*

1 Viz: 1. dopis do Korintu 4:9 a nebo Dopis Židům 10:32n podle Kralických: „**Rozpomeňtež se pak na předešlé dny, v nichžto osvícení byvše, mnohý boj rozličných utrpení snášeli jste, buďte když jste byli i pohaněními i ssouženými jako divadlo učinění, buďte účastníci učinění byvše těch, kteříž tak zmítáni byli.**“

Duch pravdy ukáže světu v čem je spravedlnost. **Spravedlnost** je v tom, že ani učedníci Ježíše už neuvidí a všichni jsme na tom až podnes stejně. Je na nás vidět, že nemáme žádnou přednost. Nemáme žádné extra činy. Zbývá nám nástroj víry. Když se třese zem či letí tornádo, když máme pokážené životní prostředí, jsme postiženi stejně, jako jiní. Jen máme víru navíc. Nikdo na tom není líp a nikdo hůř, to obstará ten Duch pravdy velmi osobně každému z nás. Ale i ve své podstatě, spravedlnost před Bohem není výsledkem úzkých kontaktů s Ježíšem omezených na pár vyvolených. Však si vyzkoušejte sjednat schůzku s anglickou královnou... Ne, je pro všechny a je vždycky. Ježíš tu fyzicky není. Není třeba čekat na zvláštní zjevení, je tu Duch Pravdy a v něm spravedlnost z víry.

A také světu dojde při pohledu na Ježíšovy učedníky, že nemá smysl bojovat, protože ten nehlavnější a nejvelkohubější pán kosmu je už na lopatkách. Dopadl na něj **soud** dějin! Učedníci nejsou dobrým nepřítelem, nedostanete je do varu, nestane se z nich armáda hájící Boha. Oni na Boha počkají, Boží nepřítel byl už poražen, tak naco bojovat?! Každému to bude jasné, až se zvedne opona dějin, ale světu, každému jednotlivci ten výsledek soudu zjevuje Duch pravdy. Je fakt konec, neztrácej čas zlem!

Díky Duchu pravdy učedníkům zůstává vazba na Ježíše, ještě stále jej budou moci slyšet. Vše, co Duch pravdy řekne půjde ze společné pokladnice Otce i Syna.² Alespoň nějaké potěšení mužům, kteří jsou tak dramaticky opouštěni. Z toho Utěšitele a Zastávce žijeme i my a věříme mu kdykoliv otevíráme Bibli. Ona nám prostředkuje Ježíšův hlas: „**On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne.**“ (16:14n) Protože Duch pravdy zjevil Otcům to, co my v Písmu čteme.³

Amen, tak to je!

² Tato slova osvobodila koncilní otce k tomu, aby definovali, že Duch z Otce i ze Syna pochází (*filioque* což je latinsky „i Syna“) a na těchto slovech se dělí východní a západní křesťanství. Východní nevěří, že Duch svatý vychází i ze Syna a pravoslavné církve používají Niceo-konstantinopolské vyznání víry vždy zásadně bez filioque, západní církve s ním. Pojmeme filioque se někdy označuje i celý dogmatický spor mezi pravoslavním a katolickou církví včetně jejich historických souvislostí.

³ Viz: „**Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, poslaní od Boha.**“ (2. dopis Petrův 1:20-21)